

Όνοματεπώνυμο: _____, ΑΜ: _____

Έχω παραδώσει στον κ. Βλαχάκη τις ομάδες ασκήσεων 1^η 2^η 3^η 4^η 5^η
και στον κ. Τσίγκανο τις ομάδες ασκήσεων των Κεφ. 4 και 6 .

Θέμα 1^ο:

Θεωρήστε ότι η ατμόσφαιρα της Γης που αποτελείται κυρίως από άζωτο ευρίσκεται σε θερμοδυναμική ισορροπία. Η ισότροπη κατανομή ταχυτήτων Maxwell-Boltzmann του αερίου αζώτου $f_o(\vec{r}, \vec{v})$ μας δίνει τον αριθμό των ατόμων με ταχύτητα μεταξύ $\vec{v}$, $\vec{v} + d\vec{v}$ ανά μονάδα όγκου $d^3\vec{r}$,

$$f_o(\vec{r}, \vec{v}) = n(\vec{r}) \left[\frac{m}{2\pi k_B T} \right]^{3/2} \exp \left[-\frac{v^2}{v_\theta^2} \right],$$

όπου T η θερμοκρασία του αερίου και $v_\theta = \sqrt{2k_B T/m}$ η θερμοκίνητη ταχύτητα.

(α) Υπολογίστε την ενεργό ταχύτητα (V_{rms}) των μορίων του αζώτου της ατμόσφαιρας συναρτήσει της θερμοκρασίας.

(β) Υπολογίστε σε ποια θερμοκρασία η ενεργός ταχύτητα των μορίων του αζώτου της ατμόσφαιρας της Γης, ισούται με την ταχύτητα διαφυγής από το βαρυτικό πεδίο της Γης, V_δ .

Η μάζα του μορίου του αζώτου είναι 23.24 amu. Δίνονται επίσης η ακτίνα της Γης $R = 6370$ km, η επιτάχυνση βαρύτητας $g = 9.8$ m s⁻², η μάζα του πρωτονίου 1.67×10^{-24} g και η σταθερά του Boltzmann $k_B = 1.38 \times 10^{-16}$ erg/K.

Δίνονται τα ολοκληρώματα $\int_0^\infty \xi^{2n} e^{-\xi^2} d\xi = \frac{(2n-1)!!}{2^{n+1}} \sqrt{\pi}$ και $\int_0^\infty \xi^{2n+1} e^{-\xi^2} d\xi = \frac{n!}{2}$ για $n \in \mathbb{N}$.

Θέμα 2^ο:

Η αξονική συνιστώσα του μαγνητικού πεδίου μιας μαγνητικής φιάλης είναι σε κυλινδρικές συντεταγμένες

$$B_z = B_0 (1 + |z|^n / z_0^n),$$

όπου B_0 , z_0 και n θετικές σταθερές.

(α) Υπολογίστε την ακτινική συνιστώσα B_ϖ και σχεδιάστε το μαγνητικό πεδίο στο χώρο.

$$\Deltaίνεται \vec{\nabla} \cdot \vec{B} = \frac{1}{\varpi} \frac{\partial(\varpi B_\varpi)}{\partial \varpi} + \frac{\partial B_z}{\partial z}.$$

★ (β) Ποια η εξίσωση των δυναμικών γραμμών;

(γ) Έστω ότι τοποθετείτε ένα ηλεκτρόνιο στο μέσο αυτής της φιάλης, στο $\varpi = z = 0$, με αρχική ταχύτητα v_0 και γωνία κλίσης α_0 ως προς τον άξονα z , οπότε $v_{||} = v_0 \cos \alpha_0$. Υπολογίστε σε ποια θέση $|z| = z_{max}$ θα ανακλαστεί το ηλεκτρόνιο.

(Θεωρήστε ότι $|B_\varpi| \ll B_z$ και ότι η ακτίνα Larmor της κίνησης του ηλεκτρονίου είναι πολύ μικρότερη του z_0 .)

(δ) Δείξτε ότι η αξονική συνιστώσα της ταχύτητας του ηλεκτρονίου είναι

$$|v_z| = \sqrt{\frac{2\mu B_0}{m}} \sqrt{\frac{z_{max}^n - |z|^n}{z_0^n}},$$

όπου μ η μαγνητική ροπή.

Θέμα 3^ο:

(α) Έστω μαγνητικός σωλήνας στο εσωτερικό του Ήλιου. Υποθέτοντας ίδια θερμοκρασία εντός και εκτός του σωλήνα αιτιολογήστε γιατί ανέρχεται στην ηλιακή ατμόσφαιρα.

(β) Έστω πλάσμα με μαγνητικό πεδίο $\vec{B} = -\vec{\nabla}\Phi$, όπου $\Phi = e^{-y} \cos x$ (σε κατάλληλες μονάδες). Ποια η μαγνητική δύναμη και ποια τα μέρη της που αντιστοιχούν στην μαγνητική πίεση και την μαγνητική τάση;